

ZAJEDNIČAR

Službeno glasilo
Hrvatske Bratske Zajednice
u Americi

Official Organ of the
Croatian Fraternal Union
of America

Izlazi svake srijede. Izdaje ga
HRVATSKA BRATSKA ZAJEDNICA
SECOND CLASS MAIL PRIVILEGES AUTHORIZED AT PITTSBURGH, PENNSYLVANIA

Dopisni se ne vraćaju u nikome sklopu. Napis se na adresu:
Philip Vukelich, Editor of "Zajedničar"
3441 FORBES STREET — Phones: MU 2-4470 — MU 2-4471 — PITTSBURGH 13, PA.

Poslovanje H.B.Z.

POSLOVANJE Hrvatske Bratske Zajednice nije jednostavna stvar. Hoće se dosta vremena da se isto temeljito prouči. Vrijednim našim odjećnim tajnicima i odbornicima umeđu domaćih se upute u njeno poslovanje, a mali ih je broj, koji bi posve u sve bili upućeni. Eto, to pokazuje da je njeno poslovanje zamašno.

Od kako smo na ovom položaju urednika, već godine tumačimo razne certifikate i druge osiguracije, naime, poslovanje naše organizacije i upućujemo članstvu da se članke izreže i sačuva, tako da mogu stvari dobro proučiti i njima se služiti.

Zadnje vrijeme opet se pojavljuje glas, kada se dovoljno o ovom našem važnom poslovanju ne piše i ne govori, pak čak i među našim odborom imade osoba, kao da ne prate. Zajedničar, te traže objašnjenja. Tako su neki pisali i u Zajedničar, da treba da izdavamo i priručnike za objašnjenje poslovanja, što se često čini.

Minulog proljeća, naš glavni tajnik, brat Joseph Bella izdao je takov priručnik u oba naša jezika i poslao na tajnike i valjda na aktivnije članove. Na to se sve zaboravilo.

Uzmimo i nagrade što se plaćaju za upisivanje novog članstva i nove osiguracije o čemu skoro redovito donosimo objave, pa još imade odbornika da neznaju kakove su nagrade. To je pojava da ne kažemo nemarost, već da članovi površno stvari uzimaju i kad treba da nešto doznaju i da tumače oni sami neznaju, a da prate svoj Zajedničar mnogo bi toga doznali.

Od svjesnih i iskrenih članova, posebice od odbornika se traži da ispravno tumače poslovanje svoje Zajednice. Za ispravno tumačenje treba ju dobro upoznati, pošto pogrešno i površno tumačenje nije na korist, već na štetu organizacije.

Sve što treba jest pomijeći čitati i provučavati što se piše o poslovanju Zajednice.

Braća u Kanadi

NASTOJIMO da s braćom u Kanadi dođemo u što bolje odnose i razumjevanje, a što bismo mogli lako postići na osnovi američkog fraternalizma i kao narod jedne krvi i jednoga mesa. Naša Zajednica posluje na osnovi načela kao hrvatska narodna i potporna organizacija — Svi za jednoga, jedan za sve!

SVI ZA JEDNOGA

JEDAN ZA SVE

Kako je jednočinjivo da trebamo biti izmedju sebe, kao rodoljubi, snošljivi, stvarni, pravedni i solidarni. Da to postizavamo ne bi smjeli dati osjećajima oduša da nas razdjeljuje zagrijivo strančarstvo i politiku. Zajedničarsko bratstvo treba ili bi moralo biti površ svega.

To ne znači, da ljudi ne pripadaju svojoj stranci ili pokretu, ali sve to treba postaviti izvan redova Zajednice, zajedničarska, naših odsječki i gniazda. U nikakovom slučaju ne bi se smjelo koristiti odsjeke i gniazda za strančarske i političke svrhe.

U Sjedinjenim Državama Amerike naše je članstvo načineno i ne dozvoljava, da se političke ili strančarske stvari uvlaze na odjećne sjednice. Tako treba biti, jer državni zakoni zabranjuju promicanje politike načineno stranu politiku u našim redovima.

Iz Kanade po nekad dodje protest i protesta rezolucija protiv našeg uređivanja Zajedničara. Očito s političke tačke gledišta. To ne znači, da ljudi ne pripadaju svojoj stranci ili pokretu, ali sve to treba postaviti izvan redova Zajednice, zajedničarska, naših odsječki i gniazda. U nikakovom slučaju ne bi se smjelo koristiti odsjeke i gniazda za strančarske i političke svrhe.

U Sjedinjenim Državama Amerike naše je članstvo načineno i ne dozvoljava, da se političke ili strančarske stvari uvlaze na odjećne sjednice. Tako treba biti, jer državni zakoni zabranjuju promicanje politike načineno stranu politiku u našim redovima.

Iz Kanade po nekad dodje protest i protesta rezolucija protiv našeg uređivanja Zajedničara. Očito s političke tačke gledišta. To ne znači, da ljudi ne pripadaju svojoj stranci ili pokretu, ali sve to treba postaviti izvan redova Zajednice, zajedničarska, naših odsječki i gniazda. U nikakovom slučaju ne bi se smjelo koristiti odsjeke i gniazda za strančarske i političke svrhe.

U Kanadi se osjeća negodovanje iz razloga što na Konvenciji nitko nije biran u upravu Zajednice. Nama je žao da je tako, ali Kanadani su tome sami krivi najviše. Usuprot toga vjerujemo, da bi bilo umesno da se nadje način da bi i kanadsko članstvo bilo zastupano u upravi, a što se možeako je dobre volje i razumjevanja. U tom pravcu treba raditi i nastojati da se utare put za ostvarivanje ove želje. Do takovog razumjevanja i dobre volje može se doći, tako mi mislimo, širokogradnju i bratstvom. Braća u Kanadi misle i govore da oni nisu krivi već mi ovamo. Razumije se, takva je ljudska narav, uvjek netko drugi kriv.

Pustimo krijući i pravici, koje ima na obje strane, nego nastojmo doći do boljeg razumjevanja, do boljih odnosa i do bolje suradnje sa svojom Zajednicom.

Istina, mi ne možemo, a i nećemo dozviliti takovoj polemici, da ruši ugled našem Zajedničaru.

Braćo moja, manje strančarstva, a više zajedničarstva.

Iseljenički muzej

HRVATSKI Iseljenički Muzej imao bi posebno značenje i važnost za budućnost iseljenika Hrvatske, kad bismo ga mogli oštvariti i za naučnu obradu i pisanje povijesti o životu i radu Hrvata u Americi. Mi smo nastojali ovu kulturnu ideju ostvariti i da bismo podigli i sagradili Muzej Iseljenih Hrvata u našem Dječjem Domu u Des Plaines, Ill. Nismo naišli na razumjevanje i potporu, tako je naš glas ostao — glas vapijućeg u putinji.

Ovu ideju ostvaruje Matica Iseljenika Hrvatske u Zagrebu, o čemu smo imali proglas u prošlom broju ovog lista. Taj muzej će biti od velike važnosti o iseljeničkom životu, pak bi taj podhvat radi toga i iz kulturnih važnosti trebali pomoći i listom svim iseljenicima.

Iseljenički materijal, koji je prije minulog rata bio sakupljen i poslan sa strane H.B.Z. i ostalih naših iseljeničkih društava Iseljeničkom muzeju u Zagreb, sačuvan je i nalazi se u Jugoslavenskom Akademiju znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Matica Iseljenika Hrvatske taj rad sada nastavlja, proširuje i upotpunjuje sakupljeni materijal, sakuplja historijsko gradivo o našem iseljeničtu, a naročito gradivo iz Drugog Svjetskog Rata o učešću naših iseljenika u borbi i pomoći, koju su ukazali hrvatski iseljenici svojoj staroj domovini.

To će se iseljeničko gradivo čuvati u Iseljeničkom muzeju, kad se doskora pristupi u gradnji Iseljeničkog Doma u centru Zagreba. Smatramo da je od prijeke potrebe da se živo pristupi sakupljanju gradiva, po našim naseljima po svijetu i čuvanje istog u glavnem gradu Narodne Republike Hrvatske. To dragocjeno gradivo bez obzira na nacionalne, političke, stranačke i kulturne pravce, da se ne izgubi i da jednom posluži za naučnu obradu i pisanje povijesti o životu i radu američkih Hrvata.

Apeliramo na naš svijet po svima našim naseobinama, da taj materijal sakuplja i šalje izravno na Maticu Iseljenika Hrvatske, Zagreb ili pako na Hrvatsku Zajednicu.

Naš Stari Kraj

KAKO PJESENICKI reče: "Domovina kakva bila rođenom je sinku mila". Tako je i nama draga naša stara domovina Hrvatska. Posve smo se uživili u novu domovinu Ameriku gdje provedesmo najveći dio svoga života i volimo je, a tim više, kad su naša djeca rođeni Amerikanci, pa i unučad, a volimo je i zato što nam je dala bolje uvjete za bolji život nego što nam ga je mogla dati naša stara domovina. Pa ipak, svog zavičaja, svoje rodne grude zaboraviti ne možemo.

Našu ljubav za rodni kraj potvrđuje i naša pomoć ne samo svojti, nego joj svoj staroj zemlji, pak tako se množe i brojne posjeti našega svijeta u Jugoslaviju. Vuče ih ljubav, da vide svoj rodni zavičaj, svoju zemlju, svoj rod i narod. Obično taj dobri svijet gleda na sve onamo s ljubavlju, s dobroj osjećajem, pak taj svoj osjećaj i svoju ljubav i vidno pokazuje. Pismeniji piši i u ovaj list i opisuju tamoznje prilike i stanje, onako kako oni osjećaju. Nastope kao majka o svom sinu da samo sve reče ono što je lijepo i dobro, a što je loše prešutju. Tako je ljudska narav. To je ujedno plesnitost i dobrota čovjeka.

Onaj koji mrzi gleda sve naopako i u crnom svjetlu. Mržnja potamljuje srce i osećaj, pak i um.

Cim štampano koji opis ili članak koga našeg čovjeka o njegovim osjećajima o dobroj strani i ljepoti stare domovine, eto nam koga ekstremiste, da sve to crno omala, ne misleći, da time svoga čovjeka u srce dira, da ga povredjuje i ponizuje. Nije lijepo, nije umesno ubaviti plenite osjećaje u bratu svojemu, pak ni onda ako se s njime ne slaže. Pusti ga neka uživa u dobrim osjećajima. Bolje je to nego da je zatrovani marljiv.

Nije lijepo da se netko lača takovog posla pak hoće i lično da podvaljuje i iskrivljuje čovjeka samo zato što on na čovječini način kao rodoljub izrazuje svoje lijepe osjećaje prema zemlji i rodu od česa je postao i ovam došao.

Nije lijepo da o svojoj staroj domovini nesmisemo reći ništa dobra i lijepa, a da nas netko od ekstremista ne zaskoči.

Zalosno je da medju nama u iseljeništvu imade pretjeranaca da gledaju sve crno i naopako u svojoj staroj domaji.

Istina, mi ne možemo, a i nećemo dozviliti takovoj polemici, da ruši ugled našem Zajedničaru.

Braćo moja, manje strančarstva, a više zajedničarstva.

IZVJEŠĆE GLAVNOG TAJNIKA GLAVNOM ODBORU HRV. BRATSKE ZAJEDNICE

OD 1. JANUARA DO 30. JUNA 1957.

Stovana sestro i braćo:

Ovo izvješće biti će kraće nego godišnje, pošto se samo koncem svake godine čini procjena osigurnine po našem aktuaru na temelju koje procjene se točno ustanovi finansijsko stanje organizacije. Mi smo pribredili točno izvješće o svim primiticima i izdatcima i o stanju pojedinih zaklada, i nastojali ćemo vas točno izvestiti o svim stavkama tog izvješća koje su važne da odbor o njima razglabla.

Nekretnina. — Odsjek broj 984 u Great Falls, Montana, željan je da preuzeme zgradu bivšeg Bratstva uz stanovite uvjete, koji će biti izneseni pred Glavni Odbor na odobrenje, kada ovo pitanje dodje na raspravu.

Bondovi. — Mi imademo samo jedne bondove, Burt County Bridge Commission, na kojima nisu plaćeni kamati u iznosu od \$16,875.00. O drugim transakcijama sa bondovima dati će vam izvješće glavnog blagajnik.

Zaklada osmrtnine. — Najvažniji problem ove zaklade je sada isplata dozirjelih 20 Year Endowment certifikata. Prešlih šest mjeseci bilo je 230 članova kojima su dozirjeli 20 Year Endowment certifikati sa ukupnom osmrtninom od \$184,200.00. Od ovih 170 članova uzelio je uplaćenu osigurninu u iznosu od \$22,656.00 i prema tome na osigurnini mi smo na dobitku za svotu od \$38,456.00, ali izgubili smo 60 članova, a 17 od ovih imadu druge osiguracije.

Nebi smjelo biti niti jednog člana kojemu certifikat dozirje da uzmne isplatu certifikata u gotovom. Uzmimo na primjer člana koji je uzeo 20 Year Endowment za \$1,000.00, kada je bio 16 godina star i sada mu certifikat dozrelo, on može dobiti \$2,976.00 uplaćenu osigurninu ili skoro tri puta više nego mu vrijedi sadašnja osigurnina. Ovaj isti član bio je 36 godina star kada je certifikat dozrelo, i da se osigura za svotu od \$2,976.00 prema sadašnjoj starosti na Endowment at 85 certifikat, plaćao bi za cijeli život \$78.40 godišnje. Uzmimo da on poprečno živi do 76 godina, uplatio bi Zajednici \$3,153.60, a mogao je dobiti tu osigurninu bez da je platio jednog centa kada mu je stari certifikat dozrelo, jednostavno, da nije uzeo uplatu certifikata u gotovom.

Ovo je vrlo značajna stvar za naše članstvo i državom sam to potrebnim da izdaje u mojem izvješću. Svake godine biti će poprečno 700 članova, kojima će dozrijeti certifikati. Mi nastojimo predočiti svakom članu pogodnosti koje mu se pružaju kada certifikat dozrije, ali ima još neki dio članova, koji to dovoljno ne shvaćaju. Moguće odsječni tajnici ne objasničuju dovoljno članu pogodnosti koje mu se pružaju pošto ja ne vjerujem da bi ikakvi člani propustio Option 2 i nebi uzeo uplaćeni certifikat umjesto isplatu u gotovom, pa bi se danas kada dolar imade tako malu vrijednost.

Pomor članstva bio je dosta veliki, ali normalni. Naše članstvo je došlo u starost da se pomor članstva može očekivati sve veći svakog dana. Prešlih šest mjeseci umrlo je 494 članova sa ukupnom osigurninom od \$402,700.00.

Bolesnička Potpora — Odštete i Operacije. — Brat tajnik odjeljenja bolne potpore dati će vam detaljno izvješće o tim zakladama i nije potrebno da ja isto ponavljam.

Narodno-Pomoćna Zaklada. — U ovu zakladi nalazi se svota od \$92,475.72. Više je primito nego izdato iz ove zaklade u šest mjeseci svota od \$2,351.67.

Zaklada Sporta. — U toj zakladi nalazi se \$21,351.68. U prešlih šest mjeseci više je izdato nego primito \$7,638.52.

Detaljno izvješće o aktivnostima toga odjeljenja dati će vam upravitelj sporta.

Dječji Dom. — Kako ćete primjetiti u izvješću više je primito nego izdato prešlih šest mjeseci \$2,698.15. Pošto je u prijašnjim godinama u istom vremenu bilo mnogo više izdato nego primito, mi smo pribredili izdatke za četiri godine, tako da Odbor vidi razliku potrošaka u prijašnjim godinama i ove godine.

Mi možemo potvrditi jednu činjenicu, da je kritika Gl. Odbora bila umjesna i da su odgovorni faktori u domu u zemlji, a u priječju ovisili i s time se je počelo finansijsko stanje doma poboljšavati. Izgledi su povoljni da će odbor doma sa upraviteljem uzdržavati Dom sa svotom od \$60,000 godišnje, kako je to Istražni Odbor u svome proračunu opredjelio.

Odboru Doma stavilo se je takodjer da dužnost da istraži sve neplaćene račune za uzdržavanje djece od kojih su neki već 10 godina i više stari.

Tih neplaćenih računa ima svota od \$17,106.21. U prijašnjim godinama učinjena je bila priču